

25. Az 1/2010. (II. 25.) OVB állásfoglalás szövege:

„1/2010. (II. 25.) OVB állásfoglalás

az ajánlószelvényekről és az ajánlás folyamatáról

Az Országos Választási Bizottság - 2010. február 22-én megtartott ülésén - a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 90/A. § (4) bekezdés *a*) pontjában, 99/K. § (5) bekezdés *a*) pontjában és 105/A. § (4) bekezdés *a*) pontjában írt hatáskörében az alábbi

állásfoglalást

adja ki.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 5. § (2) bekezdése szerint „az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább hétszázötven választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges.”

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 9. §-a kimondja, hogy

„(1) Egyéni listás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit az adott választókerület választópolgárainak legalább 1%-a jelöltnek ajánlott.

(2) A megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerület választópolgárai 1%-ának ajánlását összegyűjtötte.

(3) Polgármesterjelölt az, akit

a) a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3%-a,

b) a 10 000 lakost meghaladó, de 100 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 2%-a, de legalább 300 választópolgár,

c) a 100 000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 1%-a, de legalább 2000 választópolgár

jelöltnek ajánlott.

(4) Főpolgármester jelölt az, akit a főváros választópolgárainak 2%-a ajánlott.”

Az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 5. § (2) bekezdése szerint „a listaállításhoz legalább 20 000 választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges.”

A Ve. 14. § (4) bekezdése szerint „az értesítő és az ajánlószelvény kiküldéséről a helyi választási iroda vezetője gondoskodik”.

A Ve. 14. § (6) bekezdésben foglaltak szerint „az a választópolgár, aki nem kapja meg az értesítőt és az ajánlószelvényt, azokat a helyi választási irodától igényelheti”.

A Ve. 46. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „jelöltet ajánlani ajánlószelvényen lehet. Az ajánlószelvényt az értesítővel együtt kell eljuttatni a választópolgároknak” [a szavazás napja előtti 58. napig Ve. 14. § (1) bekezdés].

A Ve. 46. § (4) bekezdése szerint „az ajánlás nem vonható vissza”.

A Ve. 47. §-a megállapítja, hogy „az ajánlószelvényen jelöltet ajánlani a kitöltött ajánlószelvénynek a jelölt, illetőleg a jelölő szervezet képviselője részére történő átadásával lehet”, továbbá hogy az ajánlás során „az ajánló választópolgár az ajánlószelvényre rávezeti családi és utónevét, lakcímét, személyi azonosítóját, az ajánlott személy családi és utónevét, a jelölő szervezet nevét, illetőleg a független jelölés tényét. Az ajánlószelvényt az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja.”

A Ve. 48. § (2) bekezdése *a*) pontja szerint nem gyűjthető ajánlószelvény „munkahelyen munkaidőben vagy munkaviszonyból, illetőleg munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettség teljesítése közben”.

A Ve. 48. § (3) bekezdése leszögezi, hogy „az ajánlásért az ajánlónak vagy rá tekintettel másnak előnyt adni vagy ígérni, valamint az ajánlásért előnyt kérni, illetőleg előnyt vagy annak ígéretét elfogadni tilos”.

A Ve. 50. § (1) bekezdése szerint: „Érvénytelen az az ajánlás, amelyet

a) nem a hivatalos ajánlószelvényen adtak le,

b) nem a 47. § (2) bekezdése szerint kitöltött ajánlószelvényen adtak le,

c) az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtöttek.

(2) Aki ugyanazt a jelöltet többször ajánlotta, annak valamennyi ajánlása érvénytelen.

(3) Aki több jelöltet is ajánlott, annak valamennyi ajánlása érvénytelen.”

A Ve. 52. § (1) bekezdése alapján „a jelöltet (...) az ajánlószelvények átadásával kell bejelenteni az illetékes választási bizottságnál”, ideértve a Ve. 99/L. § (1) bekezdés és 107. § (1) bekezdés szerinti listákat.

A Ve. 54. §-a megállapítja, hogy „az ajánlásokat az illetékes választási bizottságnak ellenőriznie kell. Az ajánlások ellenőrzése a számszerűség, a 46. § (2) bekezdésében és az 50. § (1) bekezdésének *a*)-*b*) pontjában, valamint (2)-(3) bekezdésében foglaltak ellenőrzését, továbbá az ajánlószelvényt átadó választópolgárok azonosítását jelenti.”

A Ve. 38. § (1) bekezdés *f*) pontja értelmében a választási iroda „ellátja a jelöltajánlások ellenőrzésével kapcsolatos technikai feladatokat”.

A Ve. 55. § (2) bekezdése szerint „az illetékes választási bizottság minden, a törvényes feltételeknek megfelelő jelölő szervezetet, jelöltet, illetőleg listát - a bejelentését követő 2 napon belül - nyilvántartásba vesz”.

A Ve. 56. § (2) bekezdése szerint „a választási bizottság visszautasítja a jelölt nyilvántartásba vételét, ha a jelölés a törvényes feltételeknek nem felel meg, vagy a jelölt a törvényben előírt nyilatkozatait nem tette meg”.

A Ve. 59. § (1) bekezdése szerint „az ajánlószelvényekről másolatot készíteni tilos”.

A Ve. 59. § (2) bekezdése alapján „a jelölésnek az ajánló személyre vonatkozó adatai nem nyilvánosak. A jelöléssel kapcsolatos kifogás esetén az ajánlószelvény adatait, valamint a technikai nyilvántartást az illetékes választási bizottság, a választási iroda és a bíróság ellenőrizheti.”

1. Az ajánlószelvény választópolgárhoz való eljuttatásáért a helyi választási iroda vezetője felel. E feladatához tartozik, hogy gondoskodik az ajánlószelvények értesítővel együtt való megküldéséről, és biztosítson pótlólagosan ajánlószelvényt azon választópolgárok számára, akik nem kaptak.

2. Hivatalos ajánlószelvénynek csak a helyi választási iroda által a fenti eljárási rendben biztosított ajánlószelvény minősül. Az ajánlószelvényről kitöltetlen állapotban sem lehet másolatot készíteni, illetve a másolt ajánlószelvényen szereplő ajánlás érvénytelen, függetlenül a másolás módjától.

3. Az ajánlószelvények gyűjtésének a Ve. 48. § (2) bekezdése *a*) pontjában foglalt tilalmának célja a választási cselekmények kizárása a munkahelyekről. Ebből következően a tilalom nemcsak a munkahelyeken munkát végzők egymás közötti kapcsolatában zárja ki az ajánlószelvények gyűjtését, hanem tilalmazza azt is, hogy munkahelyeken munkaidőben bárki ajánlószelvényt gyűjtsön.

E tekintetben az Országos Választási Bizottság a munkahely fogalmának meghatározásánál a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 87. § 5. pontjában foglaltakat tekintette irányadónak, mely szerint munkahely „minden olyan szabad vagy zárt tér (ideértve a föld alatti létesítményt, a járművet is), ahol munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben munkavállalók tartózkodnak. Munkahelynek kell tekinteni a mást nem foglalkoztató, a

munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozó (akkor is, ha egyéni céget alapított) munkavégzési helyét [...]”.

Értelemszerűen nem vonatkozik a tilalom a jelölő szervezetek által fenntartott, működtetett munkahelyekre.

A tilalom megsértését jelenti azonban, ha a jelölő szervezet - a saját maga által fenntartott munkahelyeken kívül - más munkahelyet jelöl meg, hirdet meg, népszerűsít az ajánló szelvények gyűjtésére vagy leadására.

4. Az ajánlás érvényességének és hitelességének elengedhetetlen feltétele a saját kezű aláírás. A többi adat az ajánló választópolgár jelenlétében másképp is rávezethető az ajánlószelvényre.

A nevének saját kezű aláírására képtelen (pl. testi fogyatékos, vak, illetve gyengénlátó, írástudatlan) választópolgár az ajánlószelvényt a választási iroda vezetője, tagja, valamint bíróság, közjegyző előtt láthatja el kézjegyével. A választópolgár kézjegyét a választási iroda hivatalos személyként eljáró vezetője vagy tagja, valamint a bíróság, illetőleg a közjegyző hitelesíti.

Az ajánlási szabályok megsértését jelenti azonban az, ha a választópolgár csak a személyes adatait vagy/és az aláírását tartalmazó ajánlószelvényt, vagy teljesen üres ajánlószelvényt ad át a jelöltnek vagy a jelölt, illetve a jelölő szervezet képviselőjének, és a hiányzó adatokat a választópolgár távollétében más tölti ki.

Egyebekben a választópolgárnak az ajánlószelvény kitöltése során kinyilvánított akaratát a legmesszebbmenőkig tiszteletben kell tartani. Ezért azokat az ajánlásokat is érvényesnek kell elfogadni, amelyekben a jelölt neve nem az anyakönyvben szereplő formában, de egyébként egyértelműen azonosíthatóan (pl. leánykori név, felvett név stb.), illetőleg amelyekben a jelölő szervezet neve a hivatalos megnevezéstől eltérő formában, de egyébként minden kétséget kizáró módon megállapíthatóan (pl. rövid név, betűszavas rövidítés stb.) szerepel.

5. Az ajánlás folyamata az ajánló választópolgár részéről a kitöltött ajánlószelvénynek a jelölt, illetve a jelölő szervezet képviselőjének való átadásával lezárul. Mivel az ajánlás nem vonható vissza, ha a nyilvántartásba vett jelölt bármely okból kiesik, illetőleg a még nyilvántartásba nem vett jelölt az ajánlószelvényeket nem adja le, a választópolgár újabb érvényes ajánlást más jelölt részére már nem adhat. A jelölt, illetve a jelölő szervezet képviselőjének átadott ajánlószelvényeket más jelölt nevére utólag átírni nem lehet.

6. Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint az ajánlószelvény a jelölt/lista bejelentését követően is gyűjthető, függetlenül attól, hogy olyan jelölről/listáról van-e szó, akit/amit már nyilvántartásba vettek vagy nyilvántartásba vételi kérelmét elutasították. Az ajánlások a jelölt-, illetve listaállításra nyitva álló határidőn belül adhatók le az illetékes választási bizottság részére.

Amennyiben a jelölt/lista nyilvántartásba vételét a szükségesnél kevesebb számú ajánlás miatt tagadta meg a választási bizottság, ugyanazon jelölt/lista ismételt bejelentése esetén az érvényes ajánlások számába a korábban és az átadás után - a fenti határidőn belül - tovább gyűjtött összes érvényes ajánlószelvényt bele kell számolni.

Amennyiben a jelöltet/listát a választási bizottság nyilvántartásba vette, a választási iroda a pótlólag benyújtott ajánlószelvényeket - tekintettel arra, hogy azok ellenőrzése a jelölt/lista nyilvántartásba vételéhez a továbbiakban már nem szükséges - megőrzésre átveszi, ám azokat nem ellenőrzi.

Amennyiben a jelölt/lista nyilvántartásba vételének jogerőre emelkedését követően más jelölt/lista nyilvántartásba vétele érdekében nyújtanak be olyan ajánlószelvényeket, melyek a Ve. 50. § (3) bekezdésében foglalt ok következtében érvénytelennek minősülnek, ez nem eredményezi a már jogerősen nyilvántartásba vett jelölt/lista nyilvántartásból való törlését. Amennyiben azonban a nyilvántartásba vételről szóló döntés még nem emelkedett jogerőre, a döntés megváltoztatása a jogorvoslati eljárás során lehetséges.

7. A jelölt, jelölő szervezet az ajánlószevevényekről másolatot nem készíthet, és a rajtuk szereplő adatokat választói adatbázis készítésére vagy egyéb célból nem használhatja fel.

8. Az ajánlások ellenőrzése során a választási bizottság testületként jár. A bizottság tagja csak a bizottság döntése alapján végezhet önállóan ellenőrzési feladatot, illetve tekinthet be a technikai nyilvántartásba.

Jelen állásfoglalás kiadásával hatályát veszti az ajánlószevevényekről és az ajánlás folyamatáról szóló 1/2009. OVB állásfoglalás.

Dr. Szigeti Péter
az Országos Választási Bizottság
elnöke”